

1910-04-24

þÿ š Å À Á ¹ ± ⁰ Ì Â ¡ Í » ± ³/₄ - ± Á . 2 1 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9338>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Η ετήσια ε.δ. πρώτη: ω-
τέα ύποχρεωτική:
Ε.ηοία εν Κύπρω Σελ. 10
Εξάμηνος 5
Ε.ηοία εν τῷ ἑξωτερικῷ 12
Εξάμηνος 7

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αι επιστολαὶ τῆς Δουθύνου.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιτεφρόνται.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγ. οὐ Κόκκου ἀριθ. 34

Τιμὴ ἐκδόσεως τῆς ἑβδομάδος 2.

Υπεύθυνος Ἰδιοκτήτης
Λ.ΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ
ΤΩΝ "ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ"

Τὸν ὀρίζοντα τῶν «Παγκυπρίων»
δονοῦσαν ἀπὸ δύο ἡμερῶν τὰ χειρο-
κροτήματα χιλιάδων θεωρῶν τῶν
ἀγῶνι, ἐπευφημοῦντων δι' αὐτῶν
τοὺς εὐσταθεῖς καὶ ἀκίμους νεανίας
οἵτινες κατῆλθον εἰς τὸ σταδίον τοῦ
γυμναστηρίου τῆς πρωτεύουσας, ἀ-
ποδύθεντες ἱναμιλλῶς εἰς ἔργον
εὐγενεστάτων καὶ κατ' ἐξοχὴν Ἑλ-
ληνικῶν Πανηγυρικῶν δὲ ἡμερῶν
ἑξερχόμενοι ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ
τῶν χειλῶν παγκυπρίων ἀμυγύ-
ρωσι μετὰ τῆς ἐπιδοκιμασίας τῶν
κρατῶν καὶ ραβδῶν ἀγωνιστῶν
ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ ὄμιον ἐν-
θουσιάζει πρὸς ἑορτὴν εὐθυμῶν τῆς
περιπέρας καὶ πανμυήτου Ἑλλη-
νικῆς ἀρχαιότητος ἣς τὴν φαινήν
πορεύει ἀπόστολος εὐπρεπῶς εἰς ἡμᾶς
ἢ παροῦσα πολιτικὴ κατάστασις, ὁ-
φελίμων νάκρυθωμεν εἰ ἡλλη-
νικῆς Κύπρου κτιστῶς καὶ ἀπαρ-
κτικῆς διαπιστοῦσθαι τὴν γνησίαν
ἡμῶν ἀπ' ἐκείνων κατ' ἐπιτομήν. Ὁ
λόγος ὁ ἐθνικός ἡμῶν βίος πρέπει
νὰ ἐθελοκρίσεται καθ' ὅν τρόπον ἐ-
πιβάλλει ἡ εὐγένεια τοῦ Ἑλληνικοῦ
πνεύματος μὴ κατατριβομένου παρὶ
τὴν εὐτέλειαν ἡμῶν καὶ εἰς τὴν ἀπό-
κλισην ταύτης μόνος ἑκατονταετίας
πᾶσαν τὴν ἐνέργειαν, ἀλλ' ἀναπνεύ-
σοντας ἀεὶ πρὸς τὴν κενόδοξον εὐρανὸν
τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὀψήλου. Διδα-
σκόμενοι ὑπὸ τοῦ εὐκλεισεστάτου πα-
ραδόχου τῆς ἡμετέρας φυλῆς ἀν-
τιλαμβάνομεθα τῆς ζωῆς ὑπὸ τῆς ἐν-
νοίας ἣν οἱ πρόγονοί ἡμῶν εἰς ταύ-
την παρετίθει, ὡς κενόδοξον διηλο-
νόησι ἐν ἡ ἀέννητος διεξάγεται ἀκα-
ταβλήτως ἀγῶν ὑπὲρ τοῦ ἑθνικοῦ
ὄρατου, ἀγαθοῦ καὶ ἀληθοῦς. Ἰσως
εἰς ἄλλους λαοὺς δύναται νὰ ἐπι-
τρέπηται ὁ περὶ βίος ἡ ἢ ραστώνη
καθόσον ἀπερὸνται τὸ ἦθ καὶ κέν-
τρον πρὸς μίμησιν τῶν προγόνων
καὶ περικρίσεται ὁ ὀρίζων τῶν
βλέψων αὐτῶν ἐνὸς τοῦ παρόντος
ἑπερ δύναται νὰ διανώσῃ κατὰ
τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς σιμυῆς, ἀλλ'
εἰς ἡμᾶς τριτοκλιτικῆς ἱστορίας διὰ
γραφῆν ὀρισμένην τριχίαν ἐνὸς
τῆς ὀπλοῦς ἀφαιροῦν ἀπαρκαλίτως
γὰ κινώμεθα ἀν ἡλώμεθα νὰ δια-
τηρῶμεν τὸν ἱστορικὸν ἡμῶν ἔθ-
νικόν χαρακτήρα καὶ καταστῶμεν ἰ-
κανοὶ πρὸς ἐπιτυχὴ διεκδίκησιν τῶν
ἀπαρκαλίτων ἡμῶν δ' αἰώνων.

Τὸν ὀρίζοντα τῶν «Παγκυπρίων»
δονοῦσαν ἀπὸ δύο ἡμερῶν τὰ χειρο-
κροτήματα χιλιάδων θεωρῶν τῶν
ἀγῶνι, ἐπευφημοῦντων δι' αὐτῶν
τοὺς εὐσταθεῖς καὶ ἀκίμους νεανίας
οἵτινες κατῆλθον εἰς τὸ σταδίον τοῦ
γυμναστηρίου τῆς πρωτεύουσας, ἀ-
ποδύθεντες ἱναμιλλῶς εἰς ἔργον
εὐγενεστάτων καὶ κατ' ἐξοχὴν Ἑλ-
ληνικῶν Πανηγυρικῶν δὲ ἡμερῶν
ἑξερχόμενοι ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ
τῶν χειλῶν παγκυπρίων ἀμυγύ-
ρωσι μετὰ τῆς ἐπιδοκιμασίας τῶν
κρατῶν καὶ ραβδῶν ἀγωνιστῶν
ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ ὄμιον ἐν-
θουσιάζει πρὸς ἑορτὴν εὐθυμῶν τῆς
περιπέρας καὶ πανμυήτου Ἑλλη-
νικῆς ἀρχαιότητος ἣς τὴν φαινήν
πορεύει ἀπόστολος εὐπρεπῶς εἰς ἡμᾶς
ἢ παροῦσα πολιτικὴ κατάστασις, ὁ-
φελίμων νάκρυθωμεν εἰ ἡλλη-
νικῆς Κύπρου κτιστῶς καὶ ἀπαρ-
κτικῆς διαπιστοῦσθαι τὴν γνησίαν
ἡμῶν ἀπ' ἐκείνων κατ' ἐπιτομήν. Ὁ
λόγος ὁ ἐθνικός ἡμῶν βίος πρέπει
νὰ ἐθελοκρίσεται καθ' ὅν τρόπον ἐ-
πιβάλλει ἡ εὐγένεια τοῦ Ἑλληνικοῦ
πνεύματος μὴ κατατριβομένου παρὶ
τὴν εὐτέλειαν ἡμῶν καὶ εἰς τὴν ἀπό-
κλισην ταύτης μόνος ἑκατονταετίας
πᾶσαν τὴν ἐνέργειαν, ἀλλ' ἀναπνεύ-
σοντας ἀεὶ πρὸς τὴν κενόδοξον εὐρανὸν
τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὀψήλου. Διδα-
σκόμενοι ὑπὸ τοῦ εὐκλεισεστάτου πα-
ραδόχου τῆς ἡμετέρας φυλῆς ἀν-
τιλαμβάνομεθα τῆς ζωῆς ὑπὸ τῆς ἐν-
νοίας ἣν οἱ πρόγονοί ἡμῶν εἰς ταύ-
την παρετίθει, ὡς κενόδοξον διηλο-
νόησι ἐν ἡ ἀέννητος διεξάγεται ἀκα-
ταβλήτως ἀγῶν ὑπὲρ τοῦ ἑθνικοῦ
ὄρατου, ἀγαθοῦ καὶ ἀληθοῦς. Ἰσως
εἰς ἄλλους λαοὺς δύναται νὰ ἐπι-
τρέπηται ὁ περὶ βίος ἡ ἢ ραστώνη
καθόσον ἀπερὸνται τὸ ἦθ καὶ κέν-
τρον πρὸς μίμησιν τῶν προγόνων
καὶ περικρίσεται ὁ ὀρίζων τῶν
βλέψων αὐτῶν ἐνὸς τοῦ παρόντος
ἑπερ δύναται νὰ διανώσῃ κατὰ
τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς σιμυῆς, ἀλλ'
εἰς ἡμᾶς τριτοκλιτικῆς ἱστορίας διὰ
γραφῆν ὀρισμένην τριχίαν ἐνὸς
τῆς ὀπλοῦς ἀφαιροῦν ἀπαρκαλίτως
γὰ κινώμεθα ἀν ἡλώμεθα νὰ δια-
τηρῶμεν τὸν ἱστορικὸν ἡμῶν ἔθ-
νικόν χαρακτήρα καὶ καταστῶμεν ἰ-
κανοὶ πρὸς ἐπιτυχὴ διεκδίκησιν τῶν
ἀπαρκαλίτων ἡμῶν δ' αἰώνων.

ἔτινες πολλὰ περὶ τῆς γυμναστικῆς
καὶ ἀλλήλων καὶ ἔγραψαν, οἱ δὲ
ἑπισημειώσαντες κατὰ τῶν Γάλλων
Stein καὶ Blücher τῆν δόξαν αὐ-
τῶν ἀφαιροῦν κατὰ μέγιστον μέρος
εἰς τὴν ἐν τοῖς Γερμανικοῖς γυμνα-
σίοις παρασκευασθῆσαν ἰσχυρῶν καὶ
πεφροννηματομένην νεότητά.
Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ νομιζόμεν
ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ἡμᾶς μετὰ
πολλῶν ἄλλων καταπολεμήσομεν
τὴν ἐπικρατούσαν παρ' ἡμῶν ἰδέαν
ὅτι ἡ γυμναστικὴ εἶναι ἀναγκαῖα
διὰ μόνους τοὺς παῖδας καὶ ἐφήδους
περιττὴ δὲ διὰ τοὺς ἀνδρας, καὶ
εἰς μὲν ἀληθῆς εἶναι ἀναγκαῖο-
τέρα θεωρεῖται διὰ τοὺς σωματικῶς
εὐεστῆς ἀδιαπλάστους καὶ ἀμορφῶ-
τους πρὸς σύμμετρον καὶ κανονικὸν
σχηματισμὸν τοῦ σώματος, ἀλλὰ
τοῦτο δὲν σημαίνει, εἰς μὲν ἀρχή-
στος διὰ τοὺς ὄρμους ἀνδρας πολ-
λὰ ἔχοντας καὶ τοῦτους νάνυλῶσαι
ἀφελήματα ἐξ ἀσκήσεως κατα-
λήλων βεβαίως διὰ τὸ σταδίον τῆς
ἡλικίας εἰς δ' ἐβρίσκονται, ἀτυχῶς
προτιμώτερον θεωρεῖται νὰ κατα-
τρίβεται ὁ χρόνος εἰς τὴν ἀνθυγιει-
νὴν ἀτμόσφαιραν τῶν κερναλῶν
καὶ ἄλλων ὑπὸ εὐσχημότερα ἐνὸς
ματι κέντρων ἢ εἰς τὸ ὑπαίθριον εἰς
ἀλλήλικας παῖδας, περιπάτους καὶ
ἄλλας ἀπύσους ἀσκήσεις, δι' ὧν θὰ
προσφάδαντο ἢ κατὰπτωσι τῆς
σωματικῆς ῥώμης, εἰς μὲν αὐτὴν
εὐνοῦστος δὲν εἶναι δ' οὕτω ποῶς ἐ-
νεχρήθησαν εἰς καὶ ὁ τῶν παίδων
ἔργον πρὸς τὰς ἀσκήσεις δὲν εἶναι
τασοῦτον διάφορος ὥστε νὰ στη-
ρίχεται τῆς βλαστῆς εἰς τὰς ἀγαθὰς
αὐτοῦ προσδοκίας, ἐπίσης δὲν εἶναι
ἀνεχρήγητον εἰς τὸ ἀνδρικὸν σω-
ματικὸν κάλλος ἑπερ δὲκρίνουν
ἄλλοτε κατ' ἐξοχὴν τοὺς ἀνιόντας
εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν παρεμορ-
φώθη ἢ εἰς οὐκ ἐπὶ, οὐκατέωδη καὶ
καχεκτικῆς εἰς ὀγκρά, ἀπλάστα
καὶ δύσμορφα ἀνδρῶν ἡμῶν.

Τὸ ἐλάττωμα τοῦτο, ἐθνικὸν τῶν
νεωτέρων Ἑλλήνων σχεδὸν ἔλων,
εἶναι κυριώτατον αἰτία ὥστε μόνον ἐπὶ
τοῦ μαρμαροῦ ἢ τοῦ χαλκοῦ νὰ ἐπι-
φύσεται ἐξ ἄλλων ἐποχῶν προγε-
νεστέρων ἢ ὑπέροχος ὄρατος ἢ χα-
ρακτηριστικῶς ἄλλοτε γενικῶς τοῦς
Ἑλλήνας καὶ νὰ διαφανῆται σήμερον
μόνον εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς γραμμάς
τῶν ἔργων τοῦ Πολυκλείτου καὶ Πραξί-
τελους εἰδὸν καὶ ἐκπληκτικὸν ἀτενέου-
σιν οἱ εἰδὸν πρὸς τὰς μορφὰς τῶν
νεωτέρων Ἑλλήνων ἀδυνατοῦντες
εἰς αὐτῶν νὰ ἐνοήσωσιν ἀν οὕτως
εἰς μὲν γνήσια ἐκείνων τέκνα.
Ἐκ τῆς ἀμυδρῆς ταύτης σκια-
γραφίας τῆς ὀψήλης σημασίας καὶ
ἐνοίας τῆς γυμναστικῆς καὶ τῶν
ἀγῶνων μετὰ τῶν ἀποτελεσμάτων
αὐτῶν ἐξάγεται καὶ τὸ καθήκον ὁ
περ καὶ ἡμᾶς οἱ Κύπριοι, ὡς κλάδος
τοῦ Πανελληνίου κομποῦ, ἔχομεν
πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ ἑσμοῦ τῶν ἀ-
γῶνων καὶ ὡς οἶν τε εὐρυτάτην
διάδοσιν γυμναστικῶν ἀσκήσεων
τοῦτων σήμερον γενικῶς σχεδὸν προ-
τιμώμεται καὶ ἀποδεκτικὴ γίνονται αἱ
εἰς τὰς Σκανδιναβικὰς χώρας τὸ πρῶ-
τον ἀναφανῆσαι καὶ Σουηδικὰ διὰ τοῦ
τολεγομένου ἐκ τῆς ἐτέρας αὐτῶν, αἱ
ἀποτελοῦσαι τὸ σύστημα τῶν Σουηδικῶν
ἑπερ πρῶτος ἐισηγήθη ὁ Link τοῦτο
ἀπόκλειον τὰς ἀγανθίας ἐπιπέδους
ἀσκήσεις σκοπεῖ εἰς τὴν μεθοδικὴν ἀσ-
κίαν τῶν ὀργανικῶν συστημάτων δι'
ἰδίων κινήσεων, τῶν κατ' ἑκάστα με-
λῶν ἢ καὶ ἐλοῦ τοῦ σώματος διὰ καὶ
φυσιολογικῶν ἐκλήθη.

Ἄλλὰ μεθ' ἄλλων τῶν ἐπισημειώ-
σας τὰς ἐθνικὰς ἡμῶν ἀνάγκας καὶ διὰ
τοῦτο εἰς ὑποδοχὴν ἰδιαίτατος χώρος,
ὅπου ἡ Κύπρος, ἐνθα οἱ πολιτικὴ δὲν
ἔτινος ἀπὸλυτος εἶναι ὅπως
πᾶσι τοῖς οὐδὲν ἔτινος ἐπὶ στρατιω-
τικῶν ἀσκήσεων ἐν τῷ ὄρατῳ ὄρα-
τῶς μέτρον διότι εἰς αὐτῶν κυρίως
κρῆνται τὸ φρόνημα καὶ παρὰ
θαρρῶνται ἡ ψυχὴ καθόλου πρὸς
ἔργα μέγιστα, αὐτῶν κυρίως δύνα-
ται νὰ ποθῆ ὄντως ἡ γυμναστικὴ,
ὡς ἐπονομάζεται, ἔργον ἐλευθέρου,
δι' αὐτῶν αἱ Πανελλήνιοι ἐλπίδες
δύναται νὰ ζωοποιηθῶσι.
Κατ' εὐτυχιστάτην καὶ ἐθνικῶτά
τὴν ἔμπροσθεν τὰ Ὁ Παγκύπρια
συνεδέθησαν μετὰ χορῶν Ἑλλη-
νικῶν καὶ παραστάσεως ἀρχαίων δρα-
μάτων καὶ τοιοῦτοτρόπως αἱ ἑορταὶ
προσέλαβον ὄψιν πλήρη, Ἑλληνικὴν
τελουμένην πάντων ὄρα ἑτερῶν
τῶν καλλιτεχνικῶν ὄρατων, πατεκί-
λων τὰς ἀκοῆς καὶ ἡθροῦν τὴν
διάνοιαν τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὰ
γυμνασία, τὰς παλαιότας καὶ τὰς
πανηγυρικές. Ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς
καὶ ὁ Εὐριπίδης συνθέτοντες
τὰς ἀθανάτους αὐτῶν τραγωδίας
συμμετεῖον συγχρόνως καὶ εἰς τοὺς
γυμνικούς ἀγῶνας, ὁ δὲ Σωκράτης
παρὰ τὴν φιλοσοφίαν ἦν ἐξήσκει ἡ σο-
λοχάει καὶ εἰς τὴν ὄρατῳ δι' αὐτῆς
καὶ τράχλων καὶ χεῖρας καὶ οὐκ ἐ-
λη γυμναστικῶν. Χάρης εἰς τὴν
ἔμπροσθεν ταύτην ἡ Κύπρος νῆς
τῆς παρουσίας εἰς ἡμᾶς εἰκόνα ἀρ-
χαϊκοῦ κάλλους δικαίως καταχει-
ροκροτηθεῖσα διὰ τοῦ εὐγενεῖς ἀ-
τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς
ἀλλοῦς δι' ὧν παρῶσεν εἰς ἡμᾶς
αἰθρητικῆς συγχρόνως ἀπόλυτον
καὶ δυνάμει.

Ὁς μετὰ πᾶσι τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκ-
κλησίας διήλθον τὰς ἡμέρας ταύτας,
καὶ ἐωρτάσαμεν τὴν μέγιστην καὶ βασι-
λεῦσα τῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν, τὸ Πά-
σχα, ἐμφερῶμενοι εὐλόγως θρησκευτι-
κῆς εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς. Ἡ γὰρ ὁ
ἦμος ἀπέβη, τοσοῦτον μεγαλύτερα καθ-
ύσον ἢ ἡ Κύπρος Ἐκκλησία ὅσον εἶναι ἀ-
κέραιος ὡς κατὰ τὴν διαρροῦσαν οὐκ ἐ-
τραν δεκτικῶν διέτασεων, ἀλλ' εἰς τὴν
ἀνώτατον ρυθμιστὴν τῆς ἐν αὐτῇ ἡθι-
κοθρησκευτικῆς κινήσεως τοῦ Μακαρι-
ώτατου Ἀρχιεπισκόπου, προσέχροντα
τῶν ἱερῶν τελετῶν. Προσέλαβον ἐπομέ-
νως αἱ ἀνά τοὺς διαφόρους ναοὺς τῆς
πρωτεύουσας ἱεροτελεστία, διαδοχικῶς
τὴν μεγαλοπρέπειαν ἣν παρέχει αἰετοῦ
ἡ παρουσία τοῦ ἀρχαίου τοῦ συνκε-
ντρώτους ἐν ἐπιτομῇ τῆν ὑπεράστην ἔσο-
σιν τῶν γινόμενων καὶ δὴ τοῦ θρη-
σκευτικοῦ ἀρχαίου ἢ χριστιανικῆς συ-
νείδησις ἀπὸ θεσμῶν ἱερῶν ἐμπνευσμένη
ὡς ἀπὸ ἀποστολῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς
δικαίως ὑπολαμβάνεται.
Ἄλλ' ἀκριβῶς ἡ μεγαλοπρέπεια αὐ-
τῆς ἡ προσδοκία εἰς τὴν λειτουργίαν
διὰ τῆς παρουσίας τῆς Α. Μακαριώ-
τατος κατὰ τὴν εἰς τὴν ἀντιθέτως
ἀσθητὸν ἔραν τὴν ἑλλειψιν πολλῶν ἄλ-
λων στοιχείων κατ' ἐθνικῶν ἀπὸ
ἀφαιρῶν κατὰ τὴν ἐνδοξον περίοδον τοῦ
Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ περιώνυμον
τῆν λατρείαν καὶ ἀπὸ κατὰ μορφήν
Ἑλληνικῶν Ἐθνῶν βασιμῶν ἀπεβλή-
θησαν ἢ παρεμορφώθησαν. Τα στοιχεία
ταῦτα θρησκευτικὰ καὶ ἔθνη καὶ λόγοι
ἐπιβάλλονται ὅπως ἡμῶν σαφῶς συγροῦ-
σται τὸ τύπον τῆς λατρείας τῶν ἰα-
μορφωθέντων λαμπρῶν κατὰ τὴν Βυζαν-
τικὴν περίοδον τοῦ ἡμετέρου Ἐθνῶς
καθ' ἣν ἡ λατρεία ἔλαβε τὴν μέγιστην
αὐτῆς ἀνάπτυξιν καὶ λαμπρότητα. Πε-
ριλάλητος ἀπὸ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν
ἡ λατρεία ἐπὶ τοσοῦτον καταμαρμαρούσα
τὰ πᾶσι διὰ τῆς αὐτῆς ἑσμοῦς
αἰτίας ὥστε νὰ συντελεσῆ εἰς τὴν
κυριακῶν τῶν θρησκευτικῶν ἀσθημάτων
ἐπὶ πάντων τῶν λοιπῶν βεβαίως πλει-
στοὶ ἄλλοι λόγοι, πολιτικοί, ἱστορικοί
κλπ. ἐπιδράσαν καὶ ἐπὶ τὴν νυ-
ριουργίαν ταύτην, μετ' αὐτῶν ὅμως οὐ-
κ ἐμικρὸν κέντημα, νομιζόμεν, σημα-
σίαν καὶ ἡ ποικίλη μετ' ἧς ἐτελοῦντο
τότε τὰ μυστήρια ὑπὸ λειτουργῶν ὑπερ-
φῶν καὶ ἐνέων. Καὶ ἂν εἰσὶ δὲ θε-
ωρηθῆ δι' τὸν ὄρατον συ. εἴη, εἰς δὴλο-
νόησι ἡ ζωηρότης τοῦ θρησκευτικοῦ συ-
ναίσθηματος δὲ προήλθεν ἐκ τῆς πανηγυ-
ρικῆς λατρείας ἀλλ' αὐτὴ εἰς ἐκείνῳ καὶ
πάλιν δύναται μετ' ὀρθότητος νὰ ὑπο-
στηρίχῃ δι' τὸ θρησκευτικὸν συναίσθη-
μα συκεκταίτο εἰς τὸ ἀρχαῖον ὄρατος
καὶ ἐπερῶντο ὑπὸ τοῦ μεγαλείου
τῆς λατρείας ἣς σπουδαιότητα ἔχει,
κατὰ τὴν γενικὴν ὄρατῳ ἐμπροσθεν
τοῦ ἀσθητικοῦ ὄρατος ἐλλείπει καὶ
ἀπερὶσπαστος μετ' ὄρατος αὐτῆς.
Ἀτυχῶς ὅμως τῆς προγονικῆς δι-
ῆς τοῦ ὀρθόδοξου Ἑλληνισμοῦ ταύτης
λατρείας δὲν διακρίνεται παρ' ἡμῶν εἰς
σχεδὸν μόνον οἱ τύποι, ἐλλείπει δ' ἀπὸ
τῆς ἡμετέρας τὸ παθοποιτικὸν μέρος
δὲ συ. παρεσθῶν, κλοῖζον καὶ συγκινῶν
τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς. Δύσμορον
ἀποτελεῖ ἡ ἡμετέρα λειτουργία ἀπο-
βαμμομένη ὑπ' αὐτῶν τῶν ξένων καὶ
ἀλλοδόξων, ἀλλὰ τὸ ὄρατος τοῦτο ὑπὸ
ἐθνικῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λειτουργῶν
δὲν ἐκτελεῖται μετὰ τοῦ δέοντος
τοαχικοῦ πάθους τοῦ προερχομένου ἀπὸ
τῆς πλήρους κατανοήσεως τῶν ἐκ-
τισσομένων, τυπικῶς μόνον καὶ ψυχρῶς,
ψυχρῶτατα διεκτελεῖται. Δὲν εἶναι πο-
σῶς ἀσύνθετος νὰ παριστάμεθα καὶ λέ-
γομεν τοῦτο μετ' ἀλόγου βοθητάτου.
ἐν τοῖς ναοῖς θεαταὶ καὶ ἀκούσται τοῦ
αἰκροῦ θεάματος καὶ ἀκούσται ἱερῶν
φελήζοντων φῆ! μᾶλλον ἀρθρῶς ἡ
ἀναγνωσκόμενοι τὰς ὀψήλας θρησκευτι-
κῶς δεήσεις καὶ κακοήγως περιβοῦν-
τες εἰς τόπους ἐνθα ὄρατε νάνυλῃ τῆ
πλεῖον σθεναρῶ καὶ ἐμφυγος εὐλογίαι
εἰς πάθος κινῶσα ἱερῶν τοῦ ἔκκλησι-

ΑΠΟΔΩΣΟΜΕΝ ΤΗΝ ΔΑΜΠΡΟΤΗΤΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΤ. ΛΑΤΡΕΙΑΝ

Ὁς μετὰ πᾶσι τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκ-
κλησίας διήλθον τὰς ἡμέρας ταύτας,
καὶ ἐωρτάσαμεν τὴν μέγιστην καὶ βασι-
λεῦσα τῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν, τὸ Πά-
σχα, ἐμφερῶμενοι εὐλόγως θρησκευτι-
κῆς εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς. Ἡ γὰρ ὁ
ἦμος ἀπέβη, τοσοῦτον μεγαλύτερα καθ-
ύσον ἢ ἡ Κύπρος Ἐκκλησία ὅσον εἶναι ἀ-
κέραιος ὡς κατὰ τὴν διαρροῦσαν οὐκ ἐ-
τραν δεκτικῶν διέτασεων, ἀλλ' εἰς τὴν
ἀνώτατον ρυθμιστὴν τῆς ἐν αὐτῇ ἡθι-
κοθρησκευτικῆς κινήσεως τοῦ Μακαρι-
ώτατου Ἀρχιεπισκόπου, προσέχροντα
τῶν ἱερῶν τελετῶν. Προσέλαβον ἐπομέ-
νως αἱ ἀνά τοὺς διαφόρους ναοὺς τῆς
πρωτεύουσας ἱεροτελεστία, διαδοχικῶς
τὴν μεγαλοπρέπειαν ἣν παρέχει αἰετοῦ
ἡ παρουσία τοῦ ἀρχαίου τοῦ συνκε-
ντρώτους ἐν ἐπιτομῇ τῆν ὑπεράστην ἔσο-
σιν τῶν γινόμενων καὶ δὴ τοῦ θρη-
σκευτικοῦ ἀρχαίου ἢ χριστιανικῆς συ-
νείδησις ἀπὸ θεσμῶν ἱερῶν ἐμπνευσμένη
ὡς ἀπὸ ἀποστολῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς
δικαίως ὑπολαμβάνεται.
Ἄλλ' ἀκριβῶς ἡ μεγαλοπρέπεια αὐ-
τῆς ἡ προσδοκία εἰς τὴν λειτουργίαν
διὰ τῆς παρουσίας τῆς Α. Μακαριώ-
τατος κατὰ τὴν εἰς τὴν ἀντιθέτως
ἀσθητὸν ἔραν τὴν ἑλλειψιν πολλῶν ἄλ-
λων στοιχείων κατ' ἐθνικῶν ἀπὸ
ἀφαιρῶν κατὰ τὴν ἐνδοξον περίοδον τοῦ
Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ περιώνυμον
τῆν λατρείαν καὶ ἀπὸ κατὰ μορφήν
Ἑλληνικῶν Ἐθνῶν βασιμῶν ἀπεβλή-
θησαν ἢ παρεμορφώθησαν. Τα στοιχεία
ταῦτα θρησκευτικὰ καὶ ἔθνη καὶ λόγοι
ἐπιβάλλονται ὅπως ἡμῶν σαφῶς συγροῦ-
σται τὸ τύπον τῆς λατρείας τῶν ἰα-
μορφωθέντων λαμπρῶν κατὰ τὴν Βυζαν-
τικὴν περίοδον τοῦ ἡμετέρου Ἐθνῶς
καθ' ἣν ἡ λατρεία ἔλαβε τὴν μέγιστην
αὐτῆς ἀνάπτυξιν καὶ λαμπρότητα. Πε-
ριλάλητος ἀπὸ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν
ἡ λατρεία ἐπὶ τοσοῦτον καταμαρμαρούσα
τὰ πᾶσι διὰ τῆς αὐτῆς ἑσμοῦς
αἰτίας ὥστε νὰ συντελεσῆ εἰς τὴν
κυριακῶν τῶν θρησκευτικῶν ἀσθημάτων
ἐπὶ πάντων τῶν λοιπῶν βεβαίως πλει-
στοὶ ἄλλοι λόγοι, πολιτικοί, ἱστορικοί
κλπ. ἐπιδράσαν καὶ ἐπὶ τὴν νυ-
ριουργίαν ταύτην, μετ' αὐτῶν ὅμως οὐ-
κ ἐμικρὸν κέντημα, νομιζόμεν, σημα-
σίαν καὶ ἡ ποικίλη μετ' ἧς ἐτελοῦντο
τότε τὰ μυστήρια ὑπὸ λειτουργῶν ὑπερ-
φῶν καὶ ἐνέων. Καὶ ἂν εἰσὶ δὲ θε-
ωρηθῆ δι' τὸν ὄρατον συ. εἴη, εἰς δὴλο-
νόησι ἡ ζωηρότης τοῦ θρησκευτικοῦ συ-
ναίσθηματος δὲ προήλθεν ἐκ τῆς πανηγυ-
ρικῆς λατρείας ἀλλ' αὐτὴ εἰς ἐκείνῳ καὶ
πάλιν δύναται μετ' ὀρθότητος νὰ ὑπο-
στηρίχῃ δι' τὸ θρησκευτικὸν συναίσθη-
μα συκεκταίτο εἰς τὸ ἀρχαῖον ὄρατος
καὶ ἐπερῶντο ὑπὸ τοῦ μεγαλείου
τῆς λατρείας ἣς σπουδαιότητα ἔχει,
κατὰ τὴν γενικὴν ὄρατῳ ἐμπροσθεν
τοῦ ἀσθητικοῦ ὄρατος ἐλλείπει καὶ
ἀπερὶσπαστος μετ' ὄρατος αὐτῆς.
Ἀτυχῶς ὅμως τῆς προγονικῆς δι-
ῆς τοῦ ὀρθόδοξου Ἑλληνισμοῦ ταύτης
λατρείας δὲν διακρίνεται παρ' ἡμῶν εἰς
σχεδὸν μόνον οἱ τύποι, ἐλλείπει δ' ἀπὸ
τῆς ἡμετέρας τὸ παθοποιτικὸν μέρος
δὲ συ. παρεσθῶν, κλοῖζον καὶ συγκινῶν
τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς. Δύσμορον
ἀποτελεῖ ἡ ἡμετέρα λειτουργία ἀπο-
βαμμομένη ὑπ' αὐτῶν τῶν ξένων καὶ
ἀλλοδόξων, ἀλλὰ τὸ ὄρατος τοῦτο ὑπὸ
ἐθνικῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λειτουργῶν
δὲν ἐκτελεῖται μετὰ τοῦ δέοντος
τοαχικοῦ πάθους τοῦ προερχομένου ἀπὸ
τῆς πλήρους κατανοήσεως τῶν ἐκ-
τισσομένων, τυπικῶς μόνον καὶ ψυχρῶς,
ψυχρῶτατα διεκτελεῖται. Δὲν εἶναι πο-
σῶς ἀσύνθετος νὰ παριστάμεθα καὶ λέ-
γομεν τοῦτο μετ' ἀλόγου βοθητάτου.
ἐν τοῖς ναοῖς θεαταὶ καὶ ἀκούσται τοῦ
αἰκροῦ θεάματος καὶ ἀκούσται ἱερῶν
φελήζοντων φῆ! μᾶλλον ἀρθρῶς ἡ
ἀναγνωσκόμενοι τὰς ὀψήλας θρησκευτι-
κῶς δεήσεις καὶ κακοήγως περιβοῦν-
τες εἰς τόπους ἐνθα ὄρατε νάνυλῃ τῆ
πλεῖον σθεναρῶ καὶ ἐμφυγος εὐλογίαι
εἰς πάθος κινῶσα ἱερῶν τοῦ ἔκκλησι-

ἀμυδρῆς τῆς ψυχῆς. Ἰδίᾳ κατὰ τὰ
κατ' ἐξοχὴν μωροδόξους ταύτας ἑορτὰς
πρὸς τὴν ἀσθητικὴν εὐρυτάτων εἰς τοῦ-
τελοῦσας τῶν ἱερῶν αἰώνων μυστηρίων ἐν
πᾶσι ἐμπνευσῶν ἄγιον πρὸς τὸ ἀγαθὸν
καὶ διάφορον ἔρωτα ἐν ταῖς ψυχαῖς
τῶν πιστῶν οἵτινες ἀθροῖα ἐκδύνοσται
τὰ δὴ μᾶτα πρὸς τοὺς ναοὺς, τὰ ἄληθῆ
ταῦτα τῶν ψυχῶν ἀγαστήρα αἱ ἡμέραι
αὐτὰ εἶναι κυριολογικῶς ψυχολογικῶν
ἀσχημάτων ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς
πρὸς τὴν ἀσθητικὴν εὐρυτάτων εἰς τοῦ-
τελοῦσας τῶν ἱερῶν αἰώνων μυστηρίων ἐν
πᾶσι

